

## Sąvokų lentelė – Socialiniai tinklai ir bendravimo pavojai

Šiame skyriuje trumpai ir aiškiai apibrėžiame pagrindines sąvokas, reikalingas pamokai.

| Nr. | Sąvoka                                  | Apibrėžimas                                                                                                                      |
|-----|-----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1   | Kibernetinės patyčios                   | Užgauliojimai, įžeidimai ar grasinimai internete, kai žmogus jaučiasi įskaudintas ar persekiojamas.                              |
| 2   | Sekstingas                              | Intymių nuotraukų ar žinučių siuntimas internetu. Tai pavojinga, nes praradus kontrolę nuotraukos gali išplisti.                 |
| 3   | Grooming                                | Kai suaugęs žmogus internete bando užmegzti draugystę su paaugliu tam, kad jį išnaudotų.                                         |
| 4   | Skaitmeninis persekiojimas (stalkingas) | Nuolatinis sekimas, žinučių ar komentarų siuntimas internete, sukeliantis baimę ir nesaugumo jausmą.                             |
| 5   | Netikra paskyra                         | Sugalvotas arba kito žmogaus vardu sukurtas profilis, naudojamas apgauti ar skleisti melagingą informaciją.                      |
| 6   | Botai                                   | Automatizuotos paskyros, kurios siunčia žinutes ar komentarus, kad darytų įtaką nuomonėms arba reklamuočių turinį.               |
| 7   | Phishing                                | Sukčiavimas internete, kai apsimetama žinoma organizacija ar žmogumi, siekiant gauti slaptažodžius ar kitą asmeninę informaciją. |
| 8   | Dviejų faktorių autentifikacija (2FA)   | Papildoma paskyros apsauga, kai prisijungimui reikia ne tik slaptažodžio, bet ir kodo iš SMS ar programėlės.                     |
| 9   | Skaitmeninis pėdsakas                   | Visi duomenys, kurie lieka internete: žinutės, nuotraukos, komentarai, net jei jie ištrinti.                                     |
| 10  | Anonimiškumas internete                 | Įspūdis, kad esi nematomas, tačiau iš tikrųjų visada galima nustatyti, kas esi.                                                  |

| Nr. | Sąvoka                  | Apibrėžimas                                                                                                                        |
|-----|-------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 11  | Interneto priklausomybė | Kai žmogus per daug laiko praleidžia internete ar socialiniuose tinkluose, ir tai pradeda trukdyti mokslams, miegui ar santykiams. |
| 12  | Medijų raštingumas      | Gebėjimas kritiškai vertinti internete randamą informaciją, atskirti tikras naujienas nuo klaidinančių.                            |
| 13  | Privatumo nustatymai    | Socialinių tinklų funkcijos, leidžiančios pasirinkti, kas gali matyti tavo įrašus, nuotraukas ar rašyti komentarus.                |
| 14  | Blokavimas              | Funkcija, leidžianti uždrausti kitam asmeniui rašyti tau žinutes ar matyti tavo paskyrą.                                           |
| 15  | Report (pranešimas)     | Funkcija, skirta pranešti platformai apie netinkamą turinį ar elgesį.                                                              |